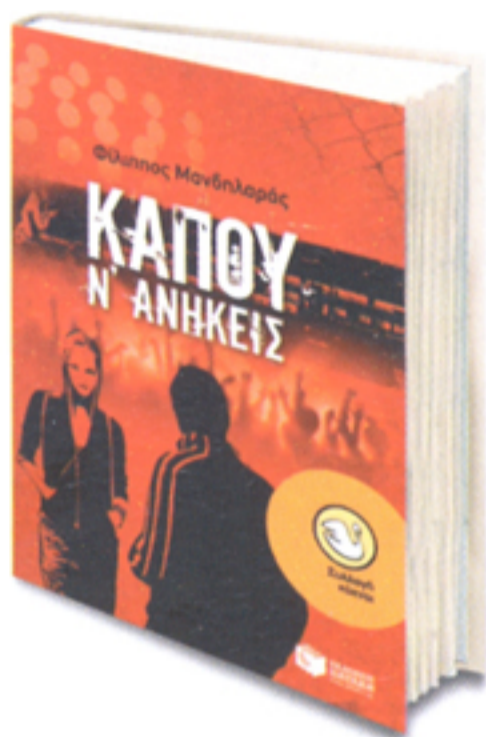

Με έμφαση στους χαρακτήρες

Φίλιππος
Μανδηλαράς
**Κάπου
ν' ανήκεις**

Πατάκης, 2010
σελ. 165, € 8

Κάπου ν' ανήκεις

*Σε μια θρησκεία, σε μια πατρίδα / σε μια
οικογένεια, σε μια ελπίδα*

*Σε μια ομάδα, σε ένα σώμα / σ' ένα σχο-
λείο, σ' ένα κόμμα*

*Σε μια οργάνωση, σε μια νίκη / σε μια πό-
λη, σε μια φρίκη*

*Σε μια σημαία, σε μια κερκίδα / στις τα-
ξινόμησης το υποείδος*

Σε μια παγίδα

Σε μια παγίδα

*Μήπως να μάθεις, φίλε μου, σ' εσένα ν'
ανήκεις*

*Μήπως αυτά είναι τελικά τα χρώματα της
νίκης;*

Κάπου ν' ανήκεις

Έτσι σε μάθανε, κάπου ν' ανήκεις.

Οι στίχοι στο οπισθόφυλλο είναι ο καμβάς πάνω στον οποίο πάτησε ο Φίλιππος Μανδηλαράς για να γράψει ένα σύγχρονο μυθιστόρημα με θέμα την αγωνία των νέων, του καθένα, να ανήκει κάπου. Για να εμβαθύνει επέλεξε ως παράδειγμα την πιο συνηθισμένη νεανική ένταξη, αυτή σε κάποιο ποδοσφαιρικό σύλλογο.

1ο τετράστιχο

Ο Γιάννης, θεσσαλονικιός, παοκτζής και νυν κάτοικος Πειραιά, παιδί μιας συνηθισμένης

μεσοαστικής οικογένειας, είναι ενταγμένος ψυχή τε και σώματι στο σύλλογο, στην κερκίδα, σε ένα υποείδος που ουρλιάζει για την ομάδα και για τη νίκη, για την οργάνωση των οπαδών του και για τη βία των σκοπών του.

Ρεφρέν

Η εγκατάσταση της οικογένειας στην καινούργια πόλη τον κλόνησε, οι παλιοί φίλοι χάθηκαν, έμεινε ξεκρέμαστος, η συναναστροφή με τους «γαύρους» τον διέλυσε και τον έκανε να αντεπιτεθεί για να επιβιώσει στο νέο περιβάλλον. Στην απελπισία του έπιασε πάλι σχέσεις με τους δικούς του, διαχωρίζοντας τη θέση του απ' όλους και όλα.

2ο τετράστιχο

Τυχαία, ο Γιάννης είχε γνωρίσει την ποίηση και τον κοινωνικό προβληματισμό στα τραγούδια του εναλλακτικού ροκ. Κι έκανε την τομή: περνώντας τα χρόνια ενηλικιώθηκε και ανακάλυψε ότι τα παιδιάρια περι τα ποδοσφαιρικά είναι πιο σοβαρά απ' όσο πιστεύουν πολλοί της ηλικίας του και κρύβουν ιδέες εξαιρετικά αντιδραστικές, ένα κράμα ρατσισμού, τραμπουκισμού και βρωμιάς. Στο φλας μπακ της ζωής του, ισορροπημένος πλέον, διατυπώνει με σαφήνεια μια θέση: «Εγώ ο Γιάννης, και ο κάθε Γιάννης, να είμαι ο εαυτός μου», σ' αντίθεση με την απαισιοδοξία του τελευταίου δίστιχου που κλείνει το ποίημα.

Δυο παράλληλοι μονόλογοι, του ήρωα που διηγείται στην αγαπημένη του τη ζωή του και μιλάει για γονείς, φίλους και καταστάσεις ακραίες, εντός κι εκτός γηπέδου, και της κοπέλας του που σχολιάζει, βουβά σχεδόν, όσα ακούει, καλούν τους αναγνώστες να κρίνουν και να πάρουν θέση χωρίς να ταυτιστούν με κάποιον από τους δυο. Εδώ βρίσκεται η σημαντική διαφορά αυτού του βιβλίου από τα υπόλοιπα εφηβικά. Αν ο συγ-

γραφείας επεδίωκε την ταύτιση, θα έπεφτε στην παγίδα του διδακτισμού, χρησιμοποιώντας στερεοτυπικά γι' αυτό το σκοπό τους θετικούς ήρωες που έπλασε. Αποφεύγει προσεκτικά το σκόπελο και τους ακυρώνει για να αφήσει ελεύθερο το πεδίο στον πρωταγωνιστή να βρει τον τρόπο ώστε να βγει από το λούκι. Η κοπελιά είναι ώριμη, ξέρει ν' ακούει, προσπαθεί να καταλάβει και διευκολύνει τον Γιάννη να εξωτερικεύσει όσα τον τυραννούν. Ο ρόλος της είναι να τον στηρίζει και όχι να του υποδεικνύει το σωστό. Δεν προτείνει άποψη για να την ενστερνιστούν ο Γιάννης και οι αναγνώστες, αλλά καλεί όλους να ανακαλέσουν δικές τους πράξεις κι απόψεις, τους σπρώχνει να δουν τη νεανική ταραχή, τους ωθεί να σκεφτούν πάνω σε πλευρές της εφηβικής ζωής, να εμβαθύνουν και τελικά να πάρουν θέση απέναντι σε φαινόμενα πολύ συνηθισμένα. Ο έφηβος Γιάννης, σαν να παίρνει μέρος σε μια ψυχολογική συ-

νεδρία, ψάχνεται, επεξεργάζεται συναισθήματα και καταστάσεις και τελικά απελευθερώνεται από τα δεσμά του. Happy end; Η λογοτεχνική ζωή είναι πολλές φορές το ίδιο σκληρή κι απρόβλεπτη με την πραγματική! Το εφηβικό μυθιστόρημα του Μανδηλαρά ξεφεύγει κατά πολύ απ' ό,τι έχουμε συνηθίσει να διαβάζουμε. Είναι η παρουσίαση των χαρακτήρων που κάνει τη διαφορά, καθώς ο συγγραφέας δεν κάνει την περιγραφή μιας κατάστασης, όπως πολλοί ομότεχνοί του. Η προσεκτική παρατήρηση και η απόδοση κάθε μικρής και μεγάλης ψυχικής μετάπτωσης του, καθώς και η ενδοσκόπηση, δίνουν στο μυθιστόρημα χαρακτηριστικά που βρίσκουμε στη λογοτεχνία των ενηλίκων.

Soundtrack

Τρύπες, Ξύλινα Σπαθιά, Διάφανα Κρίνα, Μωρά στη Φωτιά, Γκέτο, Active Member, Nirvana, Nick Cave, Cure... ■

Edmonde Charles-Roux Η ΑΤΙΘΑΣΗ Η ΚΟΚΟ ΠΡΙΝ ΤΗ ΣΑΝΕΛ

Το πραγματικό πρόσωπο της
γυναίκας που κατέκτησε τον κόσμο
με μια βελόνα στο χέρι.

Σε όλη της τη ζωή, η Σανέλ προσπαδούσε με πάθος να σβήσει τα ίχνη του ταπεινού της παρελθόντος και να εδραιωθεί σε μια κοινωνία που δεν της χαριζόταν.

Η κόρη των γυρολόγων, η ορφανή που μεγάλωσε σε μοναστήρι, η «Κοκό» των καμπαρέ, η «παράνομη» ερωμένη πλούσιων, η καπελού της οδού Καμπόν, η μοδίστρα της Ντοβίλ δεν έπαψε ποτέ να κόβει και να ράβει την πραγματικότητα για να δημιουργήσει ένα μύθο στα δικά της μέτρα. Συναναστράφηκε καλλιτέχνες, πολιτικούς, επιχειρηματίες, έκπτωτους τσάρους, γόνους της αγγλικής αριστοκρατίας, παραγωγούς του Χόλιγουντ, αρχηγούς των SS, και άφησε στον εικοστό αιώνα το άρωμά της και το ανεξίτηλο σημάδι τού στυλ Chanel.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ
ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΥΡΟΣ

Πανεπιστημίου 46 & Χ.Τρικούπη Αθήνα, 210 3611880 210 3826813
www.papurosonline.gr